

Zadanie 1

Zauważmy, że $|z^3| = |(-7 - 24i)\bar{z}| = |7 + 24i||z| = 25|z|$, skąd łatwo $|z| = 0$, $|z| = 5$, $|z| = -5$. Gdy $|z| = 0$, to $z = 0$ i istotnie jest to rozwiązanie. Gdy zaś $|z| = -5$ mamy oczywistą sprzeczność.

Został nam przypadek $|z| = 5$. Jednak wtedy mnożąc równanie z zadania stronami przez z (co jest różne od 0, a więc jest to przekształcenie równoważne), uzyskujemy, że $z^4 = -25(7 + 24i)$, jednak $(2 - i)^4 = (3 - 4i)^2 = -7 - 24i$, a więc mamy, że $z^4 = \left(\sqrt[4]{25} \cdot (2 - i)\right)^4$, skąd mamy łatwo, że $z = \pm \left(\sqrt{5} \cdot (2 - i)\right)$ lub $z = \pm i \left(\sqrt{5} \cdot (2 - i)\right)$. (Jeśli bowiem $a^4 = b^4 \neq 0$, to $\left(\frac{a}{b}\right)^4 = 1$, skąd $\frac{a}{b} \in \{1, -1, i, -i\}$).

Zadanie 2

Mamy $(z^2 - z + 1)(z^4 + z^3 + z^2 + z + 1) = (z^6 + z^5 + z^4 + z^3 + z^2) - (z^5 + z^4 + z^3 + z^2 + z) + (z^4 + z^3 + z^2 + z + 1) = z^6 + z^4 + z^3 + z^2 + 1$.

Wystarczy więc osobno rozważyć pierwiastki wielomianu $L(z) = z^2 - z + 1$, a osobno $R(z) = z^4 + z^3 + z^2 + z + 1$.

Jednak $(z^2 - z + 1)(z + 1) = z^3 + 1$, a więc pierwiastki L są pierwiastkami trzeciego stopnia z -1 różnymi od -1 , a więc o argumentach: $\frac{\pi}{3}$ i $-\frac{\pi}{3}$. Jedyny z nich o dodatniej części urojonej to ten z argumentem $\frac{\pi}{3}$.

Pierwiastki R są to pierwiastki zespolone piątego stopnia z jedynki (pomijając ją samą), a więc mają argumenty kolejno: $\frac{2\pi}{5}$, $\frac{4\pi}{5}$, $\frac{6\pi}{5}$, $\frac{8\pi}{5}$. Łatwo jednak widać, że tylko dwa pierwsze mają dodatnią część urojoną (argument w przedziale $(0, \pi)$).

Mamy więc, że $\arg P = \frac{\pi}{3} + \frac{2\pi}{5} + \frac{4\pi}{5} = \frac{23\pi}{15}$.

Zadanie 3

Zauważmy, że przy założeniach zadania, równanie $\left(\frac{1}{y}\right)^{10} + \left(13 \cdot \frac{1}{y} - 1\right)^{10} = 0$ ma pierwiastki $y_i = z_i^{-1}$, $\bar{y}_i = (\bar{z}_i)^{-1}$, a więc wystarczy policzyć $y_1\bar{y}_1 + \dots + y_5\bar{y}_5 = \frac{y_1\bar{y}_1 + y_1\bar{y}_1}{2} + \dots + \frac{y_5\bar{y}_5 + y_5\bar{y}_5}{2} = \frac{|y_1|^2 + |\bar{y}_1|^2 + |y_2|^2 + |\bar{y}_2|^2 + \dots + |y_5|^2 + |\bar{y}_5|^2}{2}$, czyli połowę sumy kwadratów modułów pierwiastków tego równania (oznaczymy tę wielkość przez S).

Jednak przemnażając to równanie równoważnie stronami przez y^{10} (widać, że $y = 0$ nie jest rozwiązaniem tego równania), otrzymujemy równanie: $1 + (13 - y)^{10} = 0$, czyli $(y - 13)^{10} = -1$.

Rozważmy więc przesunięcie płaszczyzny zespolonej o wektor od punktu 13 do 0. Wtedy chcemy policzyć sumę kwadratów odległości od punktu -13 rozwiązań równania $t^{10} = -1$. Rozwiązania te, jak łatwo widać, mają moduł równy jedności.

Zauważmy jednak, że $|t - (-13)|^2 = (t + 13)(\bar{t} + 13) = 169 + 13(t + \bar{t}) = 170 + 13 \cdot 2\Re(t)$, a więc wystarczy przesunąć to wyrażenie po wszystkich pierwiastkach równania $t^{10} = -1$, czyli $2S = \sum_t (170 + 26\Re(t)) = 170 \cdot 10 + 26 \sum_t \Re(t)$. Jednak zauważmy, że ze wzorów Viete'a: $\sum_t t = 0$, a więc w szczególności $\sum_t \Re(t) = \Re(\sum_t t) = 0$, skąd mamy, że szukana suma wynosi $S = \frac{170 \cdot 10 + 26 \cdot 0}{2} = 850$.

Zadanie 4

Oczywiście jednym z pierwiastków równania $z^4 + z^3 + z^2 + z + 1 = 0$ (oznaczymy jest $\dagger$) jest liczba $\cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}$ (gdyż przemnażając to równanie przez $z - 1$ otrzymujemy równanie $z^5 - 1 = 0$).

Zauważmy, że:

$$\begin{aligned}(2z^2 + z + 2)^2 &= 4z^4 + z^2 + 4 + 4z^3 + 8z^2 + 4z = 4z^4 + 4z^3 + 9z^2 + 4z + 4 \\ &\stackrel{\dagger}{=} -4(z^3 + z^2 + z + 1) + 4z^3 + 9z^2 + 4z + 4 = 5z^2 = (\sqrt{5}z)^2\end{aligned}$$

Skąd $(2z^2 + z + 2 + \sqrt{5}z)(2z^2 + z + 2 - \sqrt{5}z) = 0$, czyli któryś z nawiasów się zeruje.

Zajmijmy się najpierw pierwszym równaniem: $2z^2 + (1 + \sqrt{5})z + 2 = 0$. Wyróżnik trójmianu: $\Delta = (1 + \sqrt{5})^2 - 4 \cdot 2 \cdot 2 = 2\sqrt{5} - 10$, skąd pierwiastki: $z = \frac{-1 - \sqrt{5} \pm \sqrt{2\sqrt{5} - 10}}{4}$, jednak widzimy, że $2\sqrt{5} < 2 \cdot 5 = 10$, a więc pierwiastek w tym wzorze jest urojony (właściwie: każde z dwóch wartościowań tego pierwiastka (co oznaczyłem znakiem

$\pm$) jest urojone). To zaś oznacza, że oba te pierwiastki mają jako swoją część rzeczywistą liczbę $\frac{-1-\sqrt{5}}{4} < 0$, zaś poszukiwane $\cos \frac{2\pi}{5} + i \sin \frac{2\pi}{5}$ ma zarówno część rzeczywistą jak i urojoną dodatnią.

Zajmijmy się więc drugim równaniem $2z^2 + (1 - \sqrt{5})z + 2 = 0$. Wyróżnik trójmianu: $\Delta = (1 - \sqrt{5})^2 - 4 \cdot 2 \cdot 2 = -2\sqrt{5} - 10$, skąd pierwiastki: $z = \frac{-1+\sqrt{5} \pm \sqrt{-2\sqrt{5}-10}}{4}$. Oba te pierwiastki mają taką samą część rzeczywistą i jest ona dodatnia, a ponieważ więcej pierwiastków już nie ma, to stwierdzamy, że $\cos \frac{2\pi}{5} = \frac{-1+\sqrt{5}}{4}$.

Zadanie 5

Zauważmy, że wszystkie wierzchołki szukanego 2013-kąta foremnego są pierwiastkami równania $z^{2013} = 1$. Chcemy obliczyć iloczyn odległości liczby 1 (jednego z tych wierzchołków) do wszystkich pozostałych wierzchołków, a więc wielkość $\prod_{z \neq 1} |z - 1|$. Zauważmy jednak, że jeśli z jest pierwiastkiem tego równania, to $\bar{z}$ także (i za wyjątkiem $z = 1$ są to różne liczby), a ponadto: $|z - 1| \cdot |\bar{z} - 1| = (z - 1)(\bar{z} - 1)$, a więc wystarczy policzyć iloczyn $\prod_{z \neq 1} (z - 1)$. Wielomianem, którego pierwiastkami są liczby $z - 1$ jest wielomian $(z + 1)^{2013} - 1$, jednak ponieważ jego pierwiastkiem jest także 0 (odległość liczby 1 od samej siebie), interesuje nas iloczyn pierwiastków wielomianu $\frac{(z+1)^{2013}-1}{z}$, który jak łatwo widać ze wzorów Viete'y i dwumianu Newtona jest równy 2013.

Zadanie 6

Dowód. Udowodnię kontrapozycję tezy, tzn., że jeśli $|z + z^{-1}| > 2$, to $|z^3 + z^{-3}| > 2$.

Zauważmy, że: $|z^3 + z^{-3}| + 3|z + z^{-1}| \stackrel{\Delta}{\geq} |z^3 + z^{-3} + 3z + 3z^{-1}| = |z^3 + 3z^2z^{-1} + 3zz^{-2} + z^{-3}| = |(z + z^{-1})^3| = |z + z^{-1}|^2 \cdot |z + z^{-1}| > 4|z + z^{-1}|$, skąd mamy, że $|z^3 + z^{-3}| > |z + z^{-1}| > 2$. $\square$